

AntSoft
www.antsoft-logistics.com

Expedit

Korisničko uputstvo

Sadržaj

1. Uvod.....	4
2. Uslovi korišćenja i instalacija programa.....	4
2.1. Softverski zahtevi.....	4
2.2. Hardverski zahtevi.....	5
2.3. Postupak instalacije.....	5
2.3.1. Napomena za korisnike operativnog sistema Windows7, 8 i 10.....	7
3. Pokretanje programa.....	8
3.1. Prvo pokretanje programa.....	8
3.2. Registracija novog korisnika.....	8
3.2.1. Postupak registracije za korisnike sa Internet konekcijom.....	9
3.2.2. Postupak registracije za korisnike bez Internet konekcije.....	9
3.3. Prijava na sistem.....	10
3.4. Opšti izgled programa i grupe komandi.....	10
4. Podešavanja programa.....	12
4.1. Opcije za štampu.....	12
4.2. Opcije editora.....	14
4.2.1. Opšta podešavanja editora.....	15
4.2.2. Editor pošiljaka.....	15
4.2.3. Editor klijenata.....	15
4.3. Opcije za slanje i prijem podataka.....	15
4.4. Opis robe.....	16
5. Rad sa pošiljkama.....	18
5.1. Pregled aktivnih pošiljaka.....	18
5.2. Kreiranje nove pošiljke.....	19
5.2.1. Izgled ekrana i opis funkcija.....	19
5.3. Komande editora pošiljki.....	21
5.4. Izmene podataka na pošiljkama.....	21
5.5. Preuzimanje na drugoj adresi.....	21
6. Pregled slobodnih bar-kodova i listova za štampu.....	22
6.1. Pregled slobodnih bar-kodova u editoru pošiljaka.....	22
6.2. Pregled slobodnih bar-kodova u pregledu aktivnih pošiljaka.....	23
6.3. Pregled potrebnih listova za štampu u pregledu aktivnih pošiljaka.....	23
7. Adresar klijenata.....	24
7.1. Pregled klijenata.....	24
7.2. Kreiranje, snimanje, izmena i brisanje klijenata.....	24
8. Import (uvoz) podataka.....	25
8.1. Import podataka iz programa CityShip.....	25
8.2. Import podataka iz eksternih aplikacija.....	25
8.2.1. Podržani formati za import podataka.....	25
8.2.2. Otvaranje fajla i povezivanje polja.....	25
8.2.3. Profili za import podataka.....	26
8.2.4. Editovanje podataka prilikom importa.....	28
8.2.5. Ispravljanje pojedinačnih grešaka.....	28
8.2.6. Automatsko ispravljanje naziva mesta na osnovu poštanskog broja (Autofix).....	28
8.2.7. Postavljanje iste vrednosti na većem broju zapisa odjednom.....	29
8.2.8. Uklanjanje pojedinačnih zapisa.....	29

9. Kraj dana.....	30
9.1. Kraj dana za korisnike sa pristupom Internetu.....	30
9.2. Kraj dana za korisnike bez pristupa Internetu.....	30
10. Naknadno slanje podataka.....	30
11. Zaduživanje raspona brojeva za štampu.....	31
11.1. Za korisnike sa stalnom Internet konekcijom.....	31
11.2. Za korisnike bez stalne Internet konekcije.....	31
12. Promena lozinke i pregled ličnih podataka.....	32
13. Import/Export i backup Expedit podataka.....	32
14. Održavanje programa.....	33
14.1. Online update.....	33
14.2. Offline update.....	33
15. Dodatne funkcionalnosti.....	34
15.1. Pretraživanje istorijata pošiljki.....	34
15.2. Provera statusa pošiljke (track & trace).....	35
15.2.1. Detaljni status pošiljke.....	35
15.3. Resetovanje izgleda.....	36
15.4. Napredna podešavanja memorije.....	36

1. Uvod

Expedit je softverski paket namenjen poslovnim korisnicima koji se bave transportnim uslugama. Expedit obezbeđuje savremena softverska rešenja za efikasno upravljanje pošiljkama i transportnom logistikom.

Softverski paket Expedit sastoji se iz nekoliko komponenti (programa). Komponenta "Expedit Klijent" namenjena je krajnjim korisnicima tj. pošiljaocima, i služi za upravljanje pošiljkama i za razmenu podataka sa centralnim Expedit serverom. "Expedit Klijent" sadrži brojne funkcionalnosti za efikasan i komforan rad.

2. Uslovi korišćenja i instalacija programa

Kao i većina standardnih aplikacija, Expedit se isporučuje u formi instalacionog programa. Instalacioni program možete dobiti od službe prodaje kompanije ExpressOne d.o.o. iz Podgorice koja ima licencu za korišćenje i distribuciju programa Expedit za svoje saradnike u Crnoj Gori. Aplikacija "Expedit Klijent" (ili skraćeno "Expedit") je komponenta Expedit softverskog paketa i njeno korišćenje je regulisano ExpressOne licencom, i posebnom licencom za krajnjeg korisnika koju dobijate uz instalaciju programa.

Kako bi dobili pravo da koristite Expedit, potrebno je da se registrujete kao saradnik kompanije ExpressOne. Korišćenje Expedit aplikacije bez dozvole i bez registracije korisnika od strane kompanije ExpressOne nije dozvoljena, niti ima svrhe.

Po registraciji, instalacioni program možete preuzeti sa namenskog sajta za podršku za ExpressOne korisnike <https://cecg.expedit.support>.

Za tehničku podršku Vama kao krajnjem korisniku nadležna je služba tehničke podrške kompanije ExpressOne, ali možete bez ograničenja koristiti online dokumentaciju na web sajtu za Expedit podršku.

2.1. Softverski zahtevi

Expedit Klijent se može instalirati i koristiti na sledećim operativnim sistemima:

- **Windows:** Windows XP ili noviji (Vista, 7, 8, 10), Windows Server 2003
- **Linux:** Ubuntu 12.04 ili noviji

Za instalaciju programa nije neophodno imati administratorska prava. Potrebno je da korisnik ima pravo čitanja i upisa nad direktorijumom u kome se Expedit instalira.

Ukoliko računar ima Internet konekciju, potrebno je da se sistemska "firewall" aplikacija konfiguriše tako da je omogućen odlazni i dolazni Internet saobraćaj aplikaciji Expedit Klijent po portu 80. Na Windows sistemima, standardna "Windows Firewall" podešavanja su takva da nije neophodno dodatno konfigurisanje. Na Linux sistemima standardna firewall aplikacija je "iptables" i dodatna podešavanja najčešće nisu potrebna.

Ukoliko koristite neku drugu aplikaciju za kontrolu pristupa Internetu (na primer Zone Alarm), potrebno je izvršiti podešavanja u skladu sa pravilima te aplikacije.

Za svoj rad, Expedit zahteva 32-bitno Java izvršno okruženje (JRE – Java Runtime Environment). Najniža Java verzija neophodna za rad Expedita je JRE 1.6. Java izvršno okruženje najčešće se već nalazi na Vašem računaru, ali ako to nije slučaj možete je preuzeti sa zvaničnog Oracle web sajta <https://www.java.com/en/download/> ili sa web sajta za podršku <https://cecg.expedit.support>.

2.2. Hardverski zahtevi

Preporučljivo je da Vaš računar ima minimum 512MB RAM memorije. Minimalna potrebna količina RAM memorije za rad Expedita je 256MB. Po potrebi, korisnik može da podešava količinu memorije koju Expedit sme da koristi. Više o tome u odeljku “Napredna podešavanja memorije”.

Instalacija programa zahteva minimalno 55MB prostora na disku. Zauzeti prostor na disku može da raste sa aktivnostima korisnika.

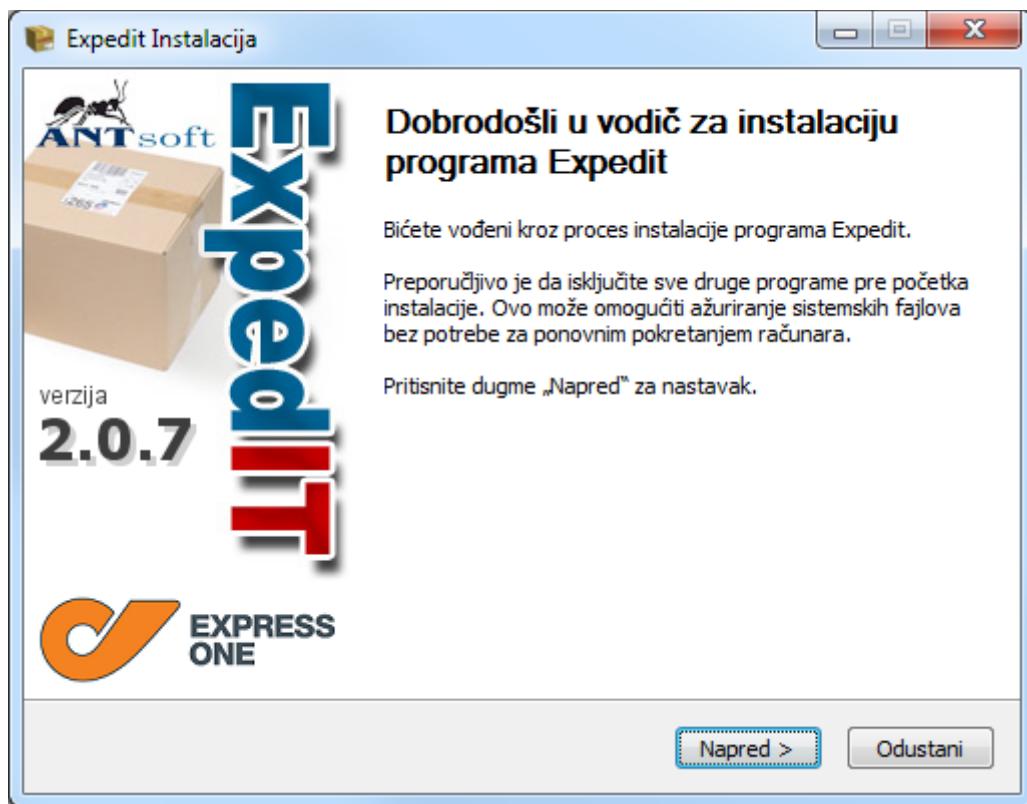
Za najbolje performanse i najkomforntniji rad, preporučljivo je da se Expedit instalira na sistemima koji su povezani na Internet stalnom vezom (LAN, ADSL, kablovski Internet). Ukoliko to nije slučaj, Expedit podržava i rad na sistemima koji nemaju pristup Internetu. Rad na sistemima koji nemaju nikakav pristup Internetu obavlja se uz e-mail razmenu podataka u vidu fajlova, preko drugog računara koji ima Internet konekciju.

Za štampanje nalepnica za pošiljke kao i liste preuzimanja i izveštaja, potrebno je imati instaliran štampač ili više štampača na sistemu. Expedit može da radi sa jednim štampačem za sve potrebe, ili sa različitim štampačima za različite namene – recimo A6 termo štampač za nalepnice i standardni A4 laserski štampač za listu preuzimanja.

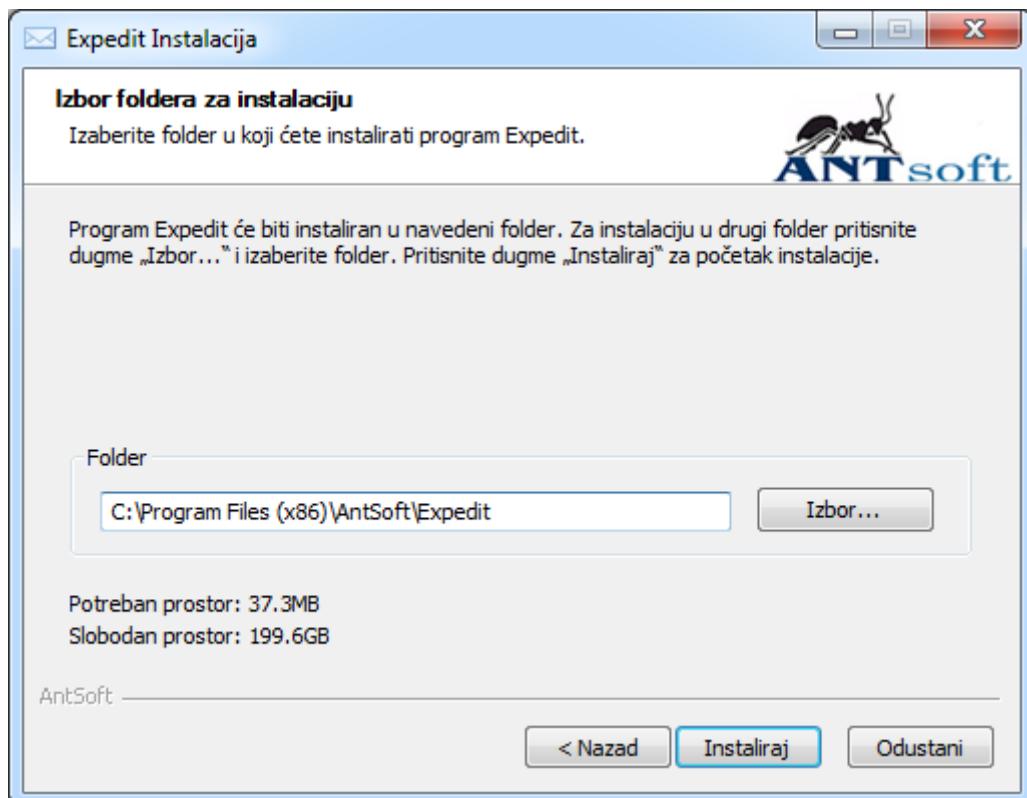
Za štampanje nalepnica i liste preuzimanja neophodno je koristiti laserske štampače sa minimalnom rezolucijom od 600 dpi, zbog neophodnog kvaliteta štampe za bar-kodove. Za štampanje internog izveštaja može se koristiti i štampač lošijeg kvaliteta.

2.3. Postupak instalacije

Za Windows platforme, Expedit Klijent se isporučuje u formi izvršnog instalacionog fajla (ExpeditSetup.exe). Po pokretanju instalacionog fajla, instalacioni program Vas vodi kroz postupak instalacije i nudi opcije koje možete da podesite. Najčešće nema potrebe za podešavanjem opcija, pošto instalacioni program nudi standardna podešavanja koja odgovaraju najvećem broju korisnika.

Po pokretanju instalacionog programa, korisniku se prikazuje sadržaj licence za korišćenje programa, a zatim može da izabere destinaciju gde želi da instalira Expedit. Instalacioni program će preporučiti standardnu destinaciju pa najčešće nije potrebno menjati putanju osim u specijalnim slučajevima (pogledati napomenu za korisnike Windows7 i novije).

2.3.1. Napomena za korisnike operativnog sistema Windows7, 8 i 10

Windows7 (i noviji) operativni sistem uveo je specijalne bezbednosne mehanizme koji tretiraju sistemske foldere "Windows" i "Program Files" (kao i "Program Files (x86)" na 64-bitnim sistemima) na novi, restriktivan način. Iz tog razloga, svi postojeći programi instalirani u "Program Files" koji inače upisuju podatke u svoj direktorijum, na ovim operativnim sistemima mogu da imaju probleme u radu. U slučaju Expedita, ovaj novi Windows mehanizam može da onemogući "Update" funkcionalnost i da spreči automatsku instalaciju nove verzije programa.

Ukoliko instalirate Expedit na Windows7 ili noviji, izaberite jednu od sledećih varijanti:

- Ako želite da instalirate Expedit u "Program Files" ili "Program Files (x86)" pod nalogom koji nema administratorska prava, nakon instalacije promenite vlasništvo nad celim Expedit direktorijumom u vlasništvo korisnika koji će koristiti program i dodelite sva prava tom korisniku – "FullAccess", ili
- Instalirajte Expedit u neki direktorijum van "Program Files", na primer "C:\Expedit".

3. Pokretanje programa

Kao i većina programa, Expedit se posle instalacije može pokrenuti iz "Start" menija. Pored linka na sam program, u grupi "Expedit" u meniju se nalaze i linkovi na korisničko uputstvo, tekst licence za krajnjeg korisnika i link za deinstalaciju Expedita.

Napominjemo da deinstalacija programa neće obrisati Vaše podatke (pošiljke, adresare i sl.) koje ste kreirali tokom korišćenja programa. Ukoliko reinstalirate Expedit na istu lokaciju, Vaši podaci biće ponovo dostupni.

3.1. Prvo pokretanje programa

Po prvom pokretanju, Expedit kreira potrebne strukture podataka. Ovo je procedura koja može da potraje 15-60 sekundi, u zavisnosti od brzine Vašeg računara. Za to vreme, Expedit pokazuje poruku sa statusom inicijalizacije. Ova procedura izvršava se samo prvi put, i posle toga program je spremjan za rad.

3.2. Registracija novog korisnika

Za rad u programskom paketu Expedit potrebno je da se registrujete kao saradnik firme ExpressOne d.o.o. Registracija se obavlja direktno kroz Expedit, i to je ujedno i prva aktivnost novog korisnika.

Da biste se registrovali i kreirali nalog, popunite formular za prijavljivanje koji se nalazi na početnoj strani Expedita. Obavezna polja označena su pojačanim slovima. Naziv firme biće ujedno i Vaše korisničko ime (username).

Kreiranje novog profila

Ukoliko nemate Expedit profil, ovdje ga možete jednostavno kreirati.
Samo popunite potrebna polja i pošaljite zahtjev.

Osnovni podaci	Dodatne informacije	Lozinka za nalog
Naziv firme	<input type="text"/>	
Tip	ostalo	
PDV broj	000000000000	
Klijent ID	000000000000	
Odgovorno lice	<input type="text"/>	
Adresa	Ulica i broj	<input type="text"/> Broj: <input type="text"/>
	Poštanski broj i mjesto	< nije definisano >

3.2.1. Postupak registracije za korisnike sa Internet konekcijom

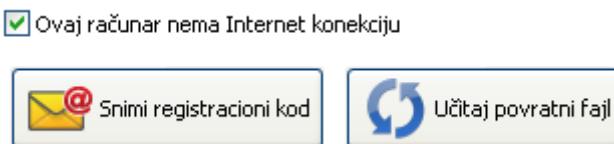
Ukoliko na računaru imate Internet konekciju, klikom na dugme “Pošalji zahtev”, program će poslati Vaše podatke direktno u servisni centar kompanije ExpressOne. Vaš nalog biće kreiran odmah, ali ga ne možete koristiti dok ne bude odobren od strane ovlašćenog osoblja servisnog centra.

Kada Vaš nalog bude odobren, Expedit će Vas obavestiti porukom i od tog trenutka možete da koristite program. Provera da li je nalog odobren vrši se automatski prilikom pokretanja programa, a možete proveriti i manuelno klikom na dugme “Proveri status”.

3.2.2. Postupak registracije za korisnike bez Internet konekcije

Ukoliko nemate Internet konekciju, izaberite opciju “Ovaj računar nema Internet konekciju”, a zatim dugme “Snimi registracioni kod”. Expedit će Vam ponuditi da snimite svoju registracionu prijavu kao fajl, koji možete sa drugog računara, koji ima Internet konekciju, da pošaljete servisnom centru putem e-maila i tako registrujete Vaš nalog.

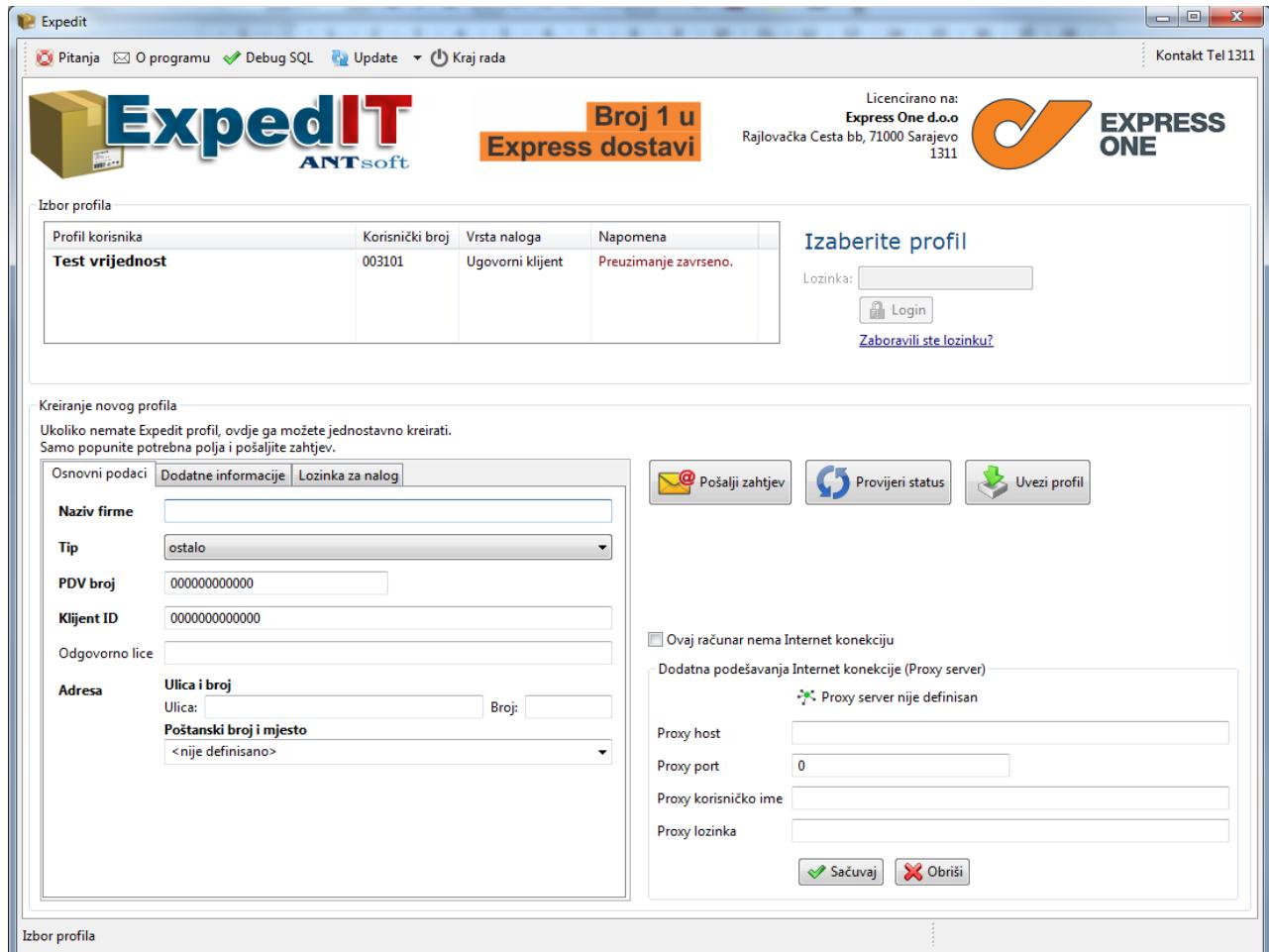
Email adresa za komunikaciju sa Expedit serverom je expressone.me@expedit.support. Ako ova adresa bude promenjena, bićete obavešteni od strane ExpressOne servisnog centra.

Kada Vaš nalog bude odobren, biće Vam poslat povratni email sa konfirmacionim fajлом. Potrebno je da ovaj fajl snimite i učitate u Expedit kako bi Vaš nalog postao aktivan. Fajl se učitava klikom na dugme “Učitaj povratni fajl”.

Jedan Expedit program može da koristi više nezavisnih korisnika. Svaki korisnik na opisani način može da kreira svoj nalog. Svi nalozi su međusobno nezavisni i podaci sa jednog naloga (adresar, pošiljke, rasponi brojeva itd.) nisu dostupni korisnicima na drugim nalozima.

3.3. Prijava na sistem

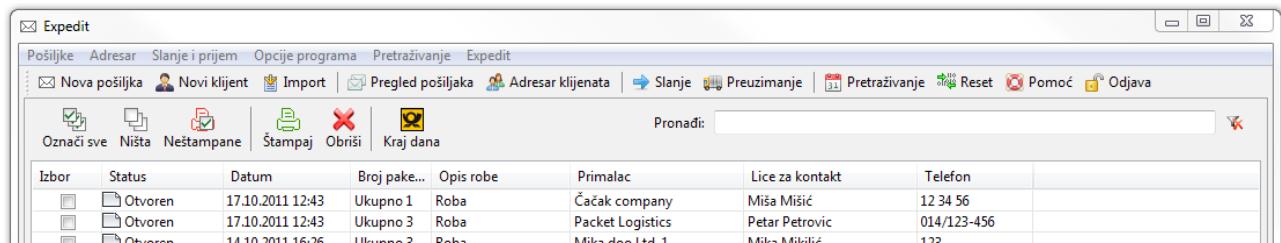
Pošto je Vaš nalog aktiviran od strane servisnog centra, izaberite Vaš nalog sa liste registrovanih naloga i unesite svoju lozinku (onu koju ste uneli prilikom registrovanja naloga).

3.4. Opšti izgled programa i grupe komandi

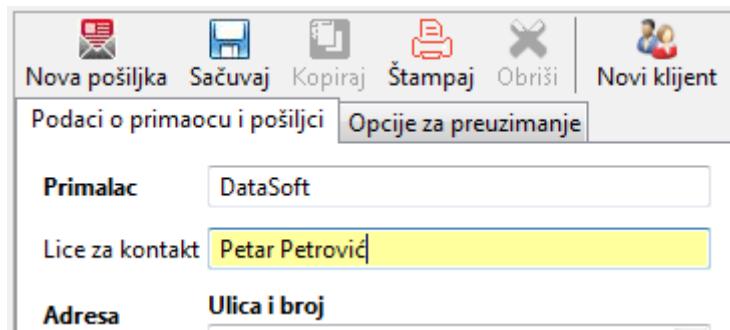
Komande koje stoje na raspolaganju korisniku organizovane su po grupama, radi lakšeg snalaženja. Sve globalne komande dostupne su putem glavnog menija.

Najčešće korištene globalne komande ponuđene su kroz toolbar opciju, koja se nalazi odmah ispod glavnog menija programa. To su komande "Nova pošiljka" za kreiranje nove pošiljke, "Novi klijent", "Import" za import podataka iz eksterne aplikacije, itd.

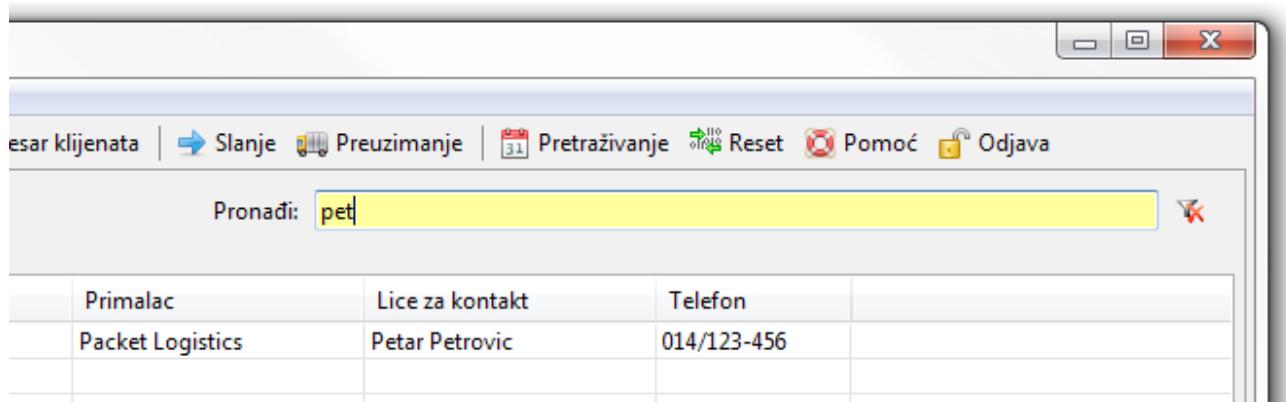
Treći red komandi, sa krupnim ikonama, sadrži komande u zavisnosti od toga šta korisnik trenutno radi. Na primer, prozor koji prikazuje sve aktivne (neposlate) pošiljke sadrži komande za štampanje izabranih ili svih pošiljaka, komandu za kreiranje kraja dana i sl.

Za najčešće komande definisane su prečice na tastaturi, poštujući standarde koji se koriste u većini aplikacija sa kojima se susrećete u svakodnevnom radu. U primeru sa donje slike, prilikom rada u editoru pošiljaka, nova pošiljka se može kreirati klikom na dugme "Nova pošiljka" ili tastaturnom prečicom Ctrl + N, snimanje pošiljke klikom na dugme "Sačuvaj" ili prečicom Ctrl + S, itd.

Spisak svih prečica dat je u dodatku "Prečice na tastaturi".

U svim prozorima koji prikazuju tabelarni prikaz podataka, bilo da su to pošiljke, adresar ili nešto treće, desna strana prozora sadrži interni filter (pretraživač) podataka.

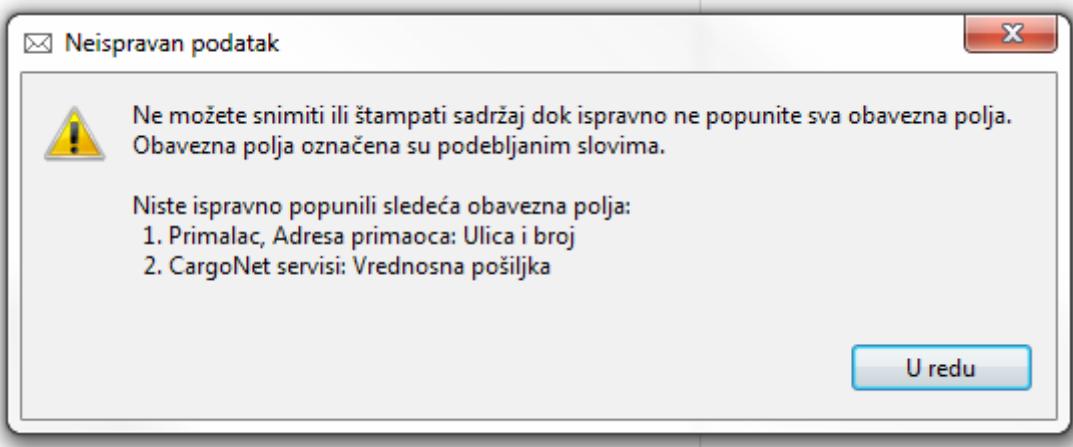

Ova opcija je korisna za brzo pronalaženje željenog podatka iz liste, dovoljno je da ukucate bilo koji deo informacije i biće prikazani samo oni podaci koji sadrže uneti tekst. Za ponovni prikaz svih podataka u listi, dovoljno je da deaktivirate filter. To možete uraditi brisanjem teksta iz polja "Pronađi", pristiskom na taster "ESC" dok ste u ovom polju, ili klikom na ikonu ✖ koja se nalazi sa desne strane polja.

Takođe, svaka lista podataka se može sortirati po bilo kom polju, klikom na zaglavje željenog polja. Ponovni klik na isto zaglavje sortira listu po pobrnutom redosledu.

U svim editorima, obavezna polja imaju labelu ispisano pojačanim slovima. Ovo su obavezna polja i ne možete snimiti i/ili štampati podatke dok ne popunite sva obavezna polja. Neka polja nisu obavezna, ali ako ih popunite morate da se držite određenog formata kao što je recimo polje za bankovni račun.

Expedit pre svakog snimanja podataka vrši proveru, i ukoliko niste ispravno popunili sva polja bićete obavešteni o tome, kao u primeru sa slike:

4. Podešavanja programa

Pre nego što započnete korišćenje programa, možete da podesite korisničko okruženje onako kako Vama najviše odgovara. Expedit nudi različite opcije za podešavanje editora, podešavanje štampe i različite opcije za povezivanje na Internet i automatsko slanje podataka.

Za podešavanja programa, izaberite "Opcije programa" iz glavnog menija, a zatim "Podešavanja programa". Po završetku podešavanja, snimite željene opcije klikom na dugme "Sačuvaj" ili kombinacijom tastera Ctrl + S.

4.1. Opcije za štampu

Najbitnije opcije za štampu su svakako izbor štampača za nalepnice i štampača za listu preuzimanja, kao i štampača za interni mini izveštaj. Expedit nudi mogućnost da izaberete isti ili različite štampače za sve tri vrste dokumenata. Na primer, ukoliko raspolažete većim brojem štampača, možete izabrati specijalni A6 termo štampač za nalepnice, standardni A4 laserski štampač za listu preuzimanja, i ink-jet štampač nižeg kvaliteta za štampanje internog izveštaja.

Ukoliko ne izaberete drugačije, Expedit će za sve tri vrste dokumenata automatski podesiti sistemski podrazumevani (default) štampač.

Zbog zahteva da kvalitet otiska bude visok kako bi bar-kod na odštampanim dokumentima mogao da se očita bar-kod čitačima u servisnom centru, potrebno je da štampači koje izaberete za štampanje nalepnica i liste preuzimanja budu laserski štampači visokog kvaliteta, minimalne rezolucije od 600 tačaka po inču (600 dpi).

Osim vrste štampača, za svoj izabrani štampač za nalepnice možete podesiti i format papira, zavisno od tipa štampača. Opcije su:

- format A4, štampaju se četiri nalepnice po listu
- format A5, štampaju se dve nalepnice po listu
- format A6, štampa se jedna nalepnica po listu

Za štampače koji to podržavaju, moguće je izabrati i izvor papira za štampanje nalepnica. Izbor izvora papira je korisna opcija ukoliko želite da koristite isti štampač i za nalepnice i za listu, ali da

nalepnice stampate na specijalnom papiru. U tom slučaju, možete izabrati opciju "ručno ubacivanje" za specijalni papir za nalepnice. Expedit će prvo odštampati nalepnice na specijalnom papiru, a zatim će automatski preći na kasetu i odštampati listu preuzimanja na standardnim A4 listovima.

Opšta podešavanja za štampu:

- *Pauza između štampanja prevoznica i liste preuzimanja* – ova opcija je aktivna u slučaju da je izabran isti štampač za nalepnice i za listu preuzimanja. Ako je opcija aktivirana, Expedit će posle štampanja nalepnica zastati i obavestiti korisnika o tome i trašti dozvolu za nastavak. Pošto potvrdite nastavak, Expedit će štampati listu preuzimanja. Ova opcija je korisna ukoliko na primer želite da promenite vrstu papira.
- *Otkazi štampu ukoliko štampač ne podržava neku od izabranih opcija (format papira, izvor)* – izaberite ovu opciju ukoliko želite da Expedit proveri da li su striktno ispoštovani zahtevi u pogledu mogućnosti štampača. Na primer, ukoliko ste izabrali A4 kao format papira a Vaš štampač podržava samo A6, ili ste izabrali kasetu kao izvor papira a Vaš štampač nema ovu opciju, Expedit će vas upozoriti i neće štampati dokument.
- *Obavesti me po završetku stampe* – ako je ova opcija aktivirana, Expedit će Vas porukom obavestiti kada je štampanje završeno. Ova opcija je korisna ukoliko se na primer štampač nalazi u drugoj prostoriji.

Osim podešavanja opcija štampača, moguće je definisati izgled adrese pošiljaoca na nalepnici.

Podrazumevana opcija je testualno polje, tj. adresa pošiljaoca u standardnom tekstualnom obliku. Druga opcija je grafički prikaz – možete postaviti logo Vaše firme i ovaj logo biće odštampan kao adresa pošiljaoca.

Na sledećoj slici dat je primer nalepnice sa grafičkim logoom pošiljaoca.

Kako je štampanje internog mini izveštaja opciono, korisnik može da selektuje ili deseletuje ovu opciju. Ako je opcija aktivirana, mini izveštaj se štampa odmah posle štampanja liste preuzimanja.

4.2. Opcije editora

Expedit nudi veći broj opcija za podešavanje editora za konformniji rad. Svaki korisnik može da definiše ponašanje programa i podesi opcije onako kako njemu odgovara.

Većina opcija je unapred podešena tako da odgovara najvećem broju korisnika.

4.2.1. Opšta podešavanja editora

U ovu grupu spadaju sledeće opcije:

- *Označi trenutno aktivno polje drugom bojom* – opcija koja sluši da trenutno aktivno polje, u bilo kom editoru, oboji žućkastom bojom pozadine radi lakšeg pronalaženja. Ova opcija je standardno uključena.
- *Koristi "Enter" za prelaz u sledeće polje* – iako nestandardna na većini modernih grafičkih operativnih sistema, ova opcija je popularna među korisnicima koji su navikli na rad u DOS programima. Navika se kod mnogih korisnika zadržala do danas, pa ako ste Vi jedan od njih i ako Vam je tako lakše, aktivirajte ovu opciju. U svakom slučaju, bilo da je ova opcija aktivna ili ne, standardni prelaz u sledeće polje pomoću tastera "Tab" i dalje funkcioniše.

4.2.2. Editor pošiljaka

- *Snimanje pošiljke automatski štampa prevozniku za tu pošiljku* – ukoliko aktivirate ovu opciju a koristite A4 ili A5 štampač, vodite računa o potrošnji papira. Ova opcija je najkorisnija u kombinaciji sa A6 štampačima.
- *Dugme 'Sačuvaj' po snimanju tekuće pošiljke automatski kreira novu, praznu pošiljku* – ukoliko je opcija aktivna, editor po snimanju tekuće pošiljke ne ostaje na njoj već odmah kreira novu pošiljku i tako vam štedi vreme.
- *Kopiraj sledeće podatke iz poslednje kreirane pošiljke u novu (Podaci o primaocu, broj paketa itd.)* - ova opcija je korisna ukoliko kreirate veći broj sličnih pošiljaka jednu za drugom, u kojima se vrednosti za neka polja ponavljaju. U tom slučaju, možete aktivirati ovu opciju i tako uštedeti vreme. Expedit će umesto Vas iskopirati sadržaj izabranih polja iz prethodne u novu, praznu pošiljku i tako Vam uštedeti vreme za popunjavanje polja.
- *Prikaz editora pošiljki* – ovom opcijom možete da izaberete prikaz editora koji vam više odgovara. U standardnom prikazu, zbog velikog broja polja za unos podataka opcije za preuzimanje pošiljke su smeštene u zaseban formular, pošto se one ređe koriste. Ukoliko želite da ipak imate sve podatke na jednom mestu, izaberite alternativni prikaz "Svi podaci o pošiljcima na jednom ekranu". U svakom trenutku možete promeniti prikaz i izabrati onaj koji Vam više odgovara, bez uticaja na podatke koji su u njemu prikazani.

4.2.3. Editor klijenata

- *Dugme 'Sačuvaj' po snimanju tekućeg klijenta automatski kreira novog klijenta* – opcija koja ima istu funkciju kao i istoimena opcija u editoru pošiljaka, samo što se ovde odnosi na adresar Vaših klijenata.

4.3. Opcije za slanje i prijem podataka

- *Vrsta Internet konekcije* – ovom opcijom definišete na koji će način Expedit da razmenjuje podatke sa servisnim centrom. Opcije su:
  1. *Ovaj računar nema Internet konekciju* – sa ovom konfiguracijom, Expedit kreira fajlove koje ste u obavezi da šaljete e-mailom u servisni centar. Ponekad je potrebno da učitate povratni fajl koji sadrži bitne informacije vezane za Vaš nalog, kao na primer novi raspon brojeva. Povratne fajlove učitavate klikom na dugme "Učitaj povratni fajl" na početnom (Login) ekranu Expedita.

2. *Računar ima stalnu Internet konekciju – ovo je preporučena konfiguracija*, i ukoliko ste u mogućnosti izaberite ovu opciju. U tom slučaju, Expedit će automatski obavljati veliki deo posla vezan za komunikaciju sa serverom i Vas osloboditi obaveze da to radite: slanje kraja dana; zahtevanje, prijem i instalacija novog raspona brojeva; telefonsko naručivanje preuzimanja pošiljaka, itd.
  3. *Računar ima manuelnu Internet konekciju (dial-up modem)* – ukoliko ne želite da vršite razmenu fajlova putem e-maila a imate modemsku konekciju, možete izabrati ovu opciju. U tom slučaju, Expedit će vršiti automatizovanu komunikaciju kao u slučaju stalne Internet veze ali putem modemske konekcije. Ova komunikacija može biti dosta usporena i uz česte uspostave i prekide modemske veze, tako da nije preporučljiva.
- *Izbor dial-up konekcije* – ukoliko koristite modemski pristup Internetu, ovde možete izabrati konekciju koju će Expedit da koristi prilikom komunikacije sa serverom.
  - *Automatski uspostavi i prekini vezu* – ako je opcija aktivirana, Expedit će prilikom razmene podataka sam uspostaviti modemsku vezu (ukoliko nije već aktivna) i sam je prekinuti kad završi komunikaciju sa serverom. Ukoliko ne želite da Expedit sam uspostavlja i prekida vezu, to morate činiti ručno kako bi Expedit mogao da komunicira. Alternativno, možete izabrati opciju “Ovaj računar nema Internet konekciju” i komunicirati sa servisnim centrom putem slanja i prijema fajlova e-mailom.
  - *Opcije za manuelnu razmenu podataka* – kako se manuelna razmena podataka vrši putem fajlova, ovde možete definisati gde će Expedit da snima fajlove. Možete izabrati da Vas uvek pita za odredišni direktorijum , ili da podesite podrazumevani direktorijum (slično kao “Download” folder u Vašem Internet browser-u).

4.4. Opis robe

Iako ne spada striktno u konfiguraciju, opis robe koja se šalje se često ponavlja u pošiljkama pa je korisno imati mogućnost da se definiše registar opisa. U ovaj registar opisa robe možete dodavati nove opise robe, ili ih brisati.

Novi opis robe dodajete tako što u polje “Opis” upišete opis robe i pritisnete “Enter” ili kliknete na dugme “Dodaj”. Opisi robe se automatski sortiraju po abecednom redu.

Opis možete obrisati tako što izaberete opis (ili više njih) i kliknete na “Obriši”.

“Podrazumevano” je atribut koji znači da će se ovaj opis robe pojaviti kao izabrani opis prilikom kreiranja nove pošiljke.

Izbor	Podrazumevano?	Opis robe
☐	☐ -	Kancelarijski materijal
☐	☐ -	Knjige
☐	☒ Da	Sportska oprema
☐	☐ -	Štedljive sijalice

Pri kreiranju pošiljke, korisnik može da izabere opis robe iz padajuće liste. Ukoliko željeni opis ne postoji, korisnik može da direktno u to polje upiše novi opis, i on se automatski dodaje u registar opisa.

5. Rad sa pošiljkama

Pošto se korisnik prijavi sa svojim korisničkim imenom i lozinkom, pregled aktivnih pošiljaka je podrazumevani ekran koji dočekuje korisnika. Na ovom ekranu mogu se videti aktivne pošiljke, tj. one pošiljke za koje još uvek nije kreiran kraj dana odnosno koje još uvek nisu poslate.

Kreiranje novih i izmene na postojećim pošiljkama vrše se u editoru pošiljaka.

5.1. Pregled aktivnih pošiljaka

Pregled aktivnih pošiljaka sadrži sledeće komande:

- *Komande za selekciju* – ove komande služe za označavanje većeg broja pošiljaka. Mogu se označiti sve pošiljke, nijedna (tj. deselektovanje svih) ili označavanje samo neštampanih pošiljaka. Selekcija se može vršiti i ručno i po sopstvenom izboru, pomoću miša.
- *"Štampaj"* – ova komanda štampa sve selektovane pošiljke.
- *"Obriši"* – ova komanda briše sve selektovane pošiljke.
- *"Kraj dana"* – komanda koja kreira kraj dana. Nezavisno od toga koje su pošiljke selektovane a koje ne, ova komanda automatski štampa sve do tada neodštampane pošiljke, štampa listu preuzimanja i mini izveštaj (opciono) i – u zavisnosti od setovanja Internet koneksijske – automatski šalje kraj dana u servisni centar, ili kreira fajl koji morate da pošaljete servisnom centru putem e-mail servisa.

Izbor	Status	Datum	Broj paketa	Opis robe	Primalac	Lice za kontakt
☐	Otvorena	17.10.2011 20:56	Ukupno 2	Sportska oprema	DataSoft	Paul Shark
☐	Štampana	17.10.2011 20:45	Ukupno 1		Shiping Masters	William Smith
☐	Preuzimanje	17.10.2011 20:40	Ukupno 1		John & Co.	
☒	Otvorena	16.10.2011 13:30	Ukupno 1		John & Co.	
☒	Otvorena	16.10.2011 13:07	Ukupno 1		DataSoft	Paul Shark
☐	Otvorena	16.10.2011 13:07	Ukupno 1		Shiping Masters	William Smith
☐	Štampana	13.10.2011 21:40	Ukupno 1	Opis	John & Co.	
☐	Aktivan	-	91001530	Paket broj 1	-	-
☐	Štampana	06.10.2011 22:51	Ukupno 1	Opis	Mika doo Ltd. 1	Mika Mikilić
☐	Štampana	06.10.2011 22:21	Ukupno 1	Opis	Parfimerija Danny	Daniel Smith
☐	Aktivan	-	91001528	Paket broj 1	-	-
☐	Štampana	06.10.2011 22:14	Ukupno 1	Opis	Pera Shop	Dositej Obradovic
☐	Otvorena	03.10.2011 19:44	Ukupno 1	Opis	Gift Shop	Kelly McGillis
☐	Otvorena	03.10.2011 19:44	Ukupno 1	Opis	City Logistics	John Adams

Lista aktivnih pošiljaka prikazuje osnovne podatke o pošiljci. Pored standardnih polja, polje

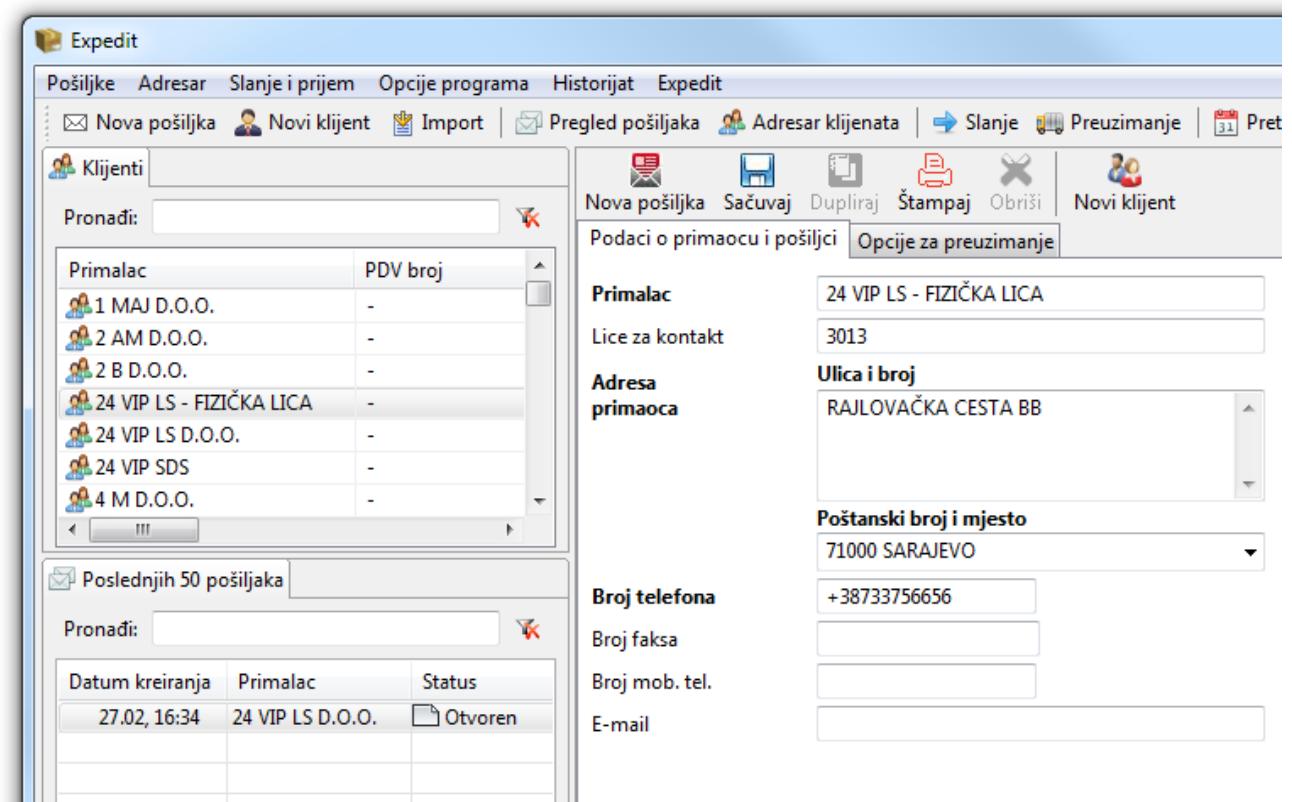
“status” može imati neku od sledećih vrednosti:

- “Otvorena” – ovaj status imaju pošiljke koje još uvek nisu štampane, i koje još uvek možete da menjate.
- “Štampana” – štampane pošiljke više nije dozvoljeno menjati. Kod ovih pošiljaka nalepnice su već odštampane i brojevi dodeljeni paketima. Štampane pošiljke sa leve strane imaju podlistu sa paketima koju možete otvoriti i pogledati detalje i upotrebljene brojeve iz raspona.
- “Preuzimanje” – pošiljke kreirane za preuzimanje sa druge adrese.

5.2. Kreiranje nove pošiljke

Nova pošiljka kreira se korišćenjem glavnog menija “Pošiljke” → „Nova pošiljka“, ili klikom na dugme “Nova pošiljka” na glavnom taskbar-u, ili korišćenjem tastaturne prečice *F6*.

Ukoliko ste već u editoru pošiljaka, novu pošiljku možete kreirati klikom na dugme “Nova pošiljka” u samom editoru, ili pomoću prečice *Ctrl + N*.

5.2.1. Izgled ekrana i opis funkcija

Editor pošiljaka sastoji se od glavnog prozora editora u kome su polja za popunjavanje detalja o pošiljci, i dva manja pomoćna prozora sa leve strane glavnog editora. Ukoliko je izabran alternativni prikaz editora pošiljki (pogledati odeljak "4.2.2 Opcije editora"), pomoćnih prozora nema. Glavni deo editora sastoji se od polja za unos podataka o pošiljaocu (naziv/ime, adresa, broj telefona itd.) kao i detalja o servisima isporuke i izbor jedinice za obračun usluge. Jedinice za obračun usluge, ako i servisi koje možete da izaberete, zavise od toga koje su vam usluge odobrene od strane ExpressOne servisnog centra. Pošto je moguće menjati ove opcije daljinski, postoji

mogućnost da vam pojedini servisi i obračunske jedinice postanu dostupni ili nedostupni.

Sa leve strane glavnog editora nalaze se lista klijenata (gore) i lista aktivnih pošiljaka (dole). Lista klijentata služi da omogući brži i efikasniji unos podataka, dok lista aktivnih pošiljaka služi da pruži uvid u broj i trenutni status pošiljaka kreiranih do sada.

Kada započnete kreiranje nove pošiljke, da ne biste ručno unosili sve detalje o primaocu, dvoklikom na klijenta u pomoćnom adresaru svi detalji o tom klijentu biće preneti u glavni editor, na odgovarajuća mesta. Ukoliko se pak nalazite u kartici "Opcije za preuzimanje", dvoklik na klijenta u adresaru popuniće polja o adresi preuzimanja.

Vodite računa o kombinaciji osnova za obračun usluge i aktiviranih CargoNET servisa – varijante isporuke, plaćanja itd. **Neki servisi mogu postati neaktivni ukoliko promenite osnov za obračun usluge, pa proverite da li je servis koji ste prethodno izabrali i dalje aktivan.**

Detalji pošiljke

Broj paketa	1
Osnova za obračun usluge	<input type="button" value="Težina pošiljke"/>
Opis robe	<input type="button" value="Težina pošiljke"/> <input type="button" value="Broj paleta"/> <input type="button" value="Vrednost pošiljke"/> <input type="button" value="Broj paketa"/>
Referenca br. 1	
Referenca br. 2	
Referenca br. 3	

CargoNet servisi

Plaća pošiljalac
 Plaća primalac
 Plaćeno unapred

Standard
 Isporuka do 13:00h
 Isporuka do 21:00h

Otkupnina
Iznos Din.

Vrednosna pošiljka
 Isporuka subotom
 Povraćaj dokumenata

Koji servisi i u kom slučaju su Vam dostupni, zavisi od podešavanja Vašeg naloga od strane ExpressOne servisnog centra. Ove opcije mogu da se menjaju daljinski od strane nadležnog osoblja servisnog centra, tako da se može desiti da Vam neke opcije postanu dostupne odnosno nedostupne.

5.3. Komande editora pošiljki

Opis komandi editora (u zagradi su date prečice na tastaturi):

- *Nova pošiljka (Ctrl + N)* – kreiranje nove pošiljke. Ukoliko tekuća pošiljka sadrži izmene koje nisu snimljene, Expedit će pitati korisnika da li želi da sačuva izmene pre kreiranja nove pošiljke.
- *Sačuvaj (Ctrl + S)* – snimanje kreirane pošiljke tj. napravljenih izmena na postojećoj.
- *Kopiraj* – kreiranje kopije postojeće pošiljke. Ova opcija je korisna ukoliko želite da napravite pošiljku koja je vrlo slična nekoj postojećoj, pa da ne biste sve popunjavali iz početka možete je kopirati. Po kopiranju, kopirana pošiljka više nema nikakve veze sa svojim “originalom” i pri štampanju dobija nove brojeve.
- ***Štampaj (Ctrl + P)*** – štampanje nalepnica za tekuću pošiljku. **Posle štampanja, pošiljka se više ne može menjati.**
- *Obriši* – brisanje tekuće pošiljke.
- *Novi klijent* – ovom komandom podaci o primaocu iz tekuće pošiljke mogu da se snime kao novi klijent.

5.4. Izmene podataka na pošiljkama

Izmene nad već kreiranim pošiljkama su dozvoljene samo za one pošiljke za koje nalepnice još uvek nisu odštampane. Ovo je bezbednosna mera, da se ne bi desilo da se informacije na nalepnici razlikuju od informacija u izveštaju.

Postojeću pošiljku možete menjati tako što je otvorite u editoru i izmenite željena polja, isto kao i kod kreiranja nove pošiljke. Otvaranje pošiljke za editovanje vrši se dvoklikom na pošiljku u bilo kom pregledu pošiljki – pomoćnom pregledu aktivnih pošiljki u okviru editora, ili u glavnom pregledu.

5.5. Preuzimanje na drugoj adresi

U posebnoj kartici “Opcije za preuzimanje” odvojene su opcije za preuzimanje pošiljke. Ako je ova opcija aktivirana, morate popuniti i polja za preuzimanje pošiljke. Ovde takođe možete koristiti pomoćni adresar za brže popunjavanje ovih polja.

Za pošiljke koje se preuzimaju, ne štampaju se nalepnice. Ukoliko znate da će u toku dana biti kreirane pošiljke za preuzimanje, naručite preuzimanje na vreme:

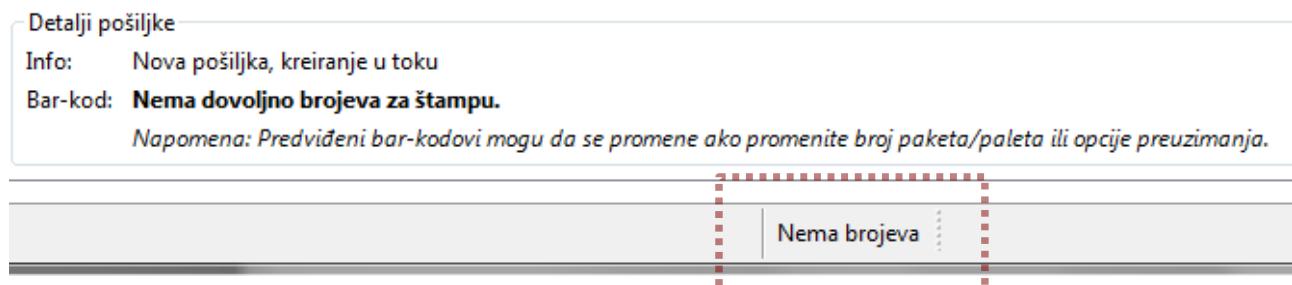
- Ako nemate Internet konekciju, pozovite servisni centar telefonom i naručite preuzimanje.
- Ako imate Internet konekciju, možete naručiti preuzimanje direktno iz Expedita. Klikom na dugme “Preuzimanje” na glavnom taskbar-u (ili iz glavnog menija “Slanje i prijem” → “Naručivanje preuzimanja”), otvorice se dijalog za preuzimanje. Potrebno je da upišete najranije vreme preuzimanja za tekući dan, i Vaš zahtev za preuzimanje biće automatski poslat u ExpressOne servisni centar.

Pošiljke za preuzimanje koje su kreirane posle vremena predviđenog za preuzimanje, biće preuzete sledećeg radnog dana.

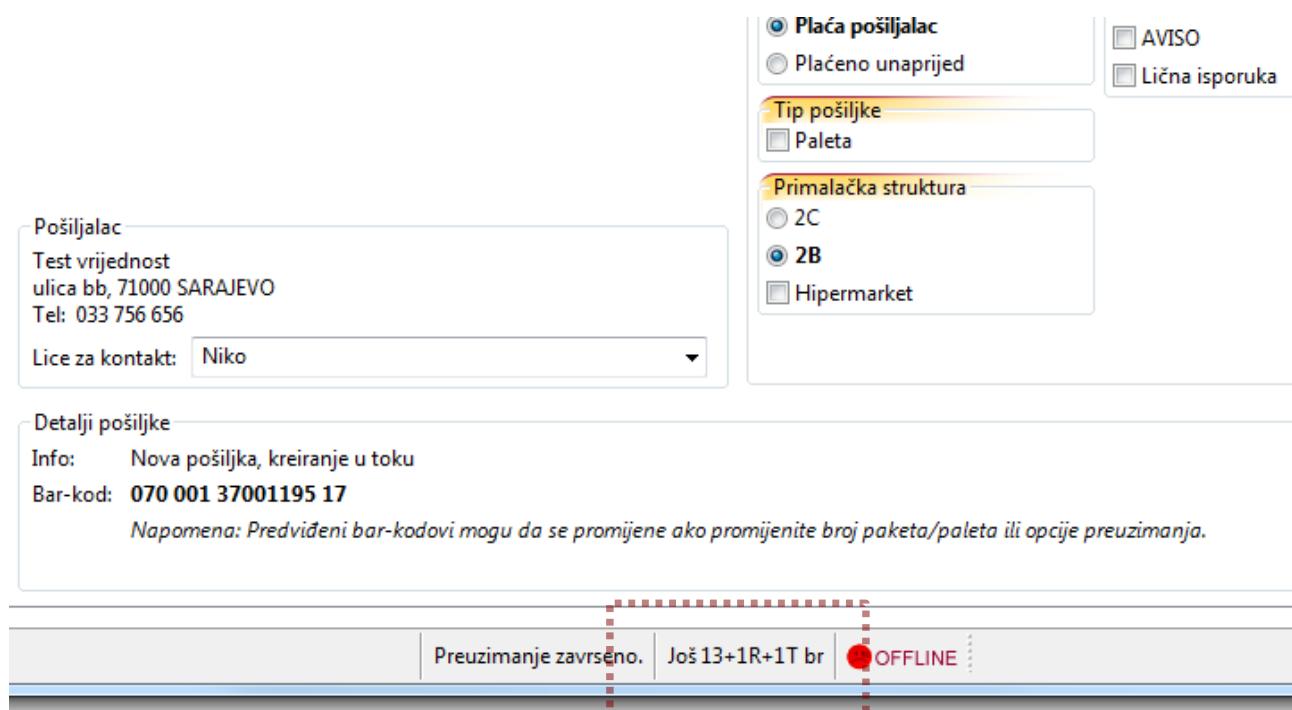
6. Pregled slobodnih bar-kodova i listova za štampu

6.1. Pregled slobodnih bar-kodova u editoru pošiljaka

U dnu ekrana editora pošiljki u svakom trenutku prikazan je broj slobodnih bar-kodova koje imate na raspolaganju. Ukoliko nemate nijedan bar-kod na raspolaganju, na dnu editora pošiljki možete videti ovaku poruku:

Ukoliko imate dovoljno brojeva na raspolaganju, prilikom kreiranja pošiljke možete videti informacije o preostalim bar-kodovima kao u sledećem primeru:

Info polje "Bar-kod" prikazuje brojeve bar-kodova koji će biti korišćeni za pošiljku koju upravo

kreirate. Ovi brojevi su najčešće susedni i idu rastućim redom. U izuzetnim slučajevima, recimo ako ste obrisali neku od prethodnih pošiljaka ili ste dobili novi raspon brojeva, prikazani brojevi mogu biti drugačiji.

Značenje polja "Preostalo 10119+4R+2T" brojeva je sledeće:

- "T" označava tekuću pošiljku. Poslednji od tri broja (u primeru sa slike "2T") pokazuje koliko će bar-kodova biti korišćeno za tekuću pošiljku. Vrednost ovog polja se dinamički menja u zavisnosti od broja paketa, u datom primeru pošiljka ima dva paketa.
- "R" označava rezervisane bar-kodove. Srednji broj (4R) pokazuje koliko je bar-kodova rezervisano za druge pošiljke koje su već kreirane ali nisu još odštampane. Ako neku od tih pošiljaka obrišete pre štampanja, broj rezervisanih bar-kodova će se smanjiti a ti rezervisani bar-kodovi postaju slobodni za nove pošiljke.
- Prvi broj u nizu označava koliko ima potpuno slobodnih bar-kodova, dakle bez rezervisanih i bez tekuće pošiljke.

6.2. Pregled slobodnih bar-kodova u pregledu aktivnih pošiljaka

U dnu ekrana koji prikazuje aktivne pošiljke, takođe postoji pregled slobodnih bar-kodova sličan prethodno opisanom. Ovaj pregled razlikuje se jedino po tome što nema komponentu za tekuću pošiljku jer u ovom pregledu tekuća pošiljka i ne postoji.

6.3. Pregled potrebnih listova za štampu u pregledu aktivnih pošiljaka

Pored toga, u ovom pregledu možete u svakom trenutku videti koliko listova za štampu će biti potrebno. Koliko je listova potrebno i koliko nalepnica staje na jedan list, zavisi od formata papira koji ste izabrali (A4, A5 ili A6).

Izabrano: 4/6 [2 x A4]	Ukupno: 19/34 [9 x A4]	Preostalo 10121+4R brojeva
------------------------	------------------------	----------------------------

Prvi deo "Izabrano x/y [n x A4]" pokazuje koliko ste pošiljaka izabrali sa liste (x) i koliko te izabrane pošiljke imaju ukupno paketa (y) odnosno koliko je nalepnica potrebno odštampati. U zavisnosti od formata, program preračunava broj nalepnica u broj listova papira.

U primeru sa slike, izabrane su 4 pošiljke koje ukupno u sebi sadrže 6 paketa. Format papira je A4, a na jednom A4 listu moguće je odštampati 4 nalepnice. Dakle, potrebna su dva A4 lista, što je prikazano kao [2 x A4].

Grupa "Ukupno" prikazuje koliko ima ukupno kreiranih pošiljaka, sa ukupnim brojem paketa i shodno tome potrebnim brojem listova potrebnih za štampanje.

7. Adresar klijenata

Adresar klijenata služi prvenstveno za čuvanje podataka o klijentima koji se ponavljaju u pošiljkama kao primaoci. Editor klijenata funkcioniše po istom principu kao i editor pošiljaka.

7.1. Pregled klijenata

Globalni pregled klijenata dostupan je iz glavnog toolbar-a klikom na "Adresar klijenata". Ovaj pregled daje listu svih klijenata. Podatke je moguće filtrirati kao što je opisano u odeljku "Opšti izgled programa i grupe komandi". Takođe, lista se može sortirati po bilo kom polju, klikom na zaglavlje željenog polja. Ponovni klik na isto zaglavlje sortira po pobrnutom redosledu.

7.2. Kreiranje, snimanje, izmena i brisanje klijenata

Za kreiranje, snimanje, izmene i brisanje klijenata koristi se editor klijenata. Ovaj editor ima slične funkcionalnosti kao i editor pošiljaka.

Pošiljke Adresar Slanje i prijem Opcije programa Historijat Expedit

Nova pošiljka Novi klijent Import Pregled pošiljaka Adresar klijenata Slanje Preuzimanje Pretraživanje Odjava Kontakt Tel 1311

Klijenti

Pronadi:

Primalac	Adresa
1 MAJ D.O.O.	PRVOMAJSKA BB, 79240 KOZARSKA KOSOVO 28, 71000 SARAJEVO
2 AM D.O.O.	MALA KLADUSA 67, 77230 VELIKA KARLOVAC
2 B D.O.O.	RAJLOVAČKA CESTA BB, 71000 SARAJEVO
24 VIP LS - FIZIČKA LICA	TRŠNJE 1a, 71000 SARAJEVO
24 VIP SDS	RAJLOVAČKA CESTA BB, 71000 SARAJEVO
4 M.D.O.O.	KRALJA ALEKSANDRA I KARADŽORE
_INT AUTOMACHER D.O.O.	ZVORNICKA 27, 71000 SARAJEVO
_INT B.H.T. CODE D.O.O.	SAMIRA CATOVIĆA KOBRE DO 45, 7
_INT BARPROM TRGOVINA I	KRALJA TOMISLAVA 42/B, 88260 ČITAK
_INT BEOPLAST D.O.O.	NOVOSADSKA 13, 78252 TRNOVSKO
_INT BLATEŠIĆ TRANSPORT I	JOVANA DUČIĆA 11, 78430 PRNJAV
_INT BOSSIN D.O.O.	JASENICA 55 B, 88000 MOSTAR
_INT BRACOM D.O.O.	MEHMEDA PASE SOKOLOVIĆA 4, 71000 SARAJEVO
_INT CEK D.O.O.	SARAJEVSKA 51, 72000 ZENICA
_INT DASIC PRODUKT D.O.O.	NJEGOSEVA 5, 79220 NOVI GRAD
_INT DEMA&S D.O.O.	VRAPČIĆI BB, 88000 MOSTAR
_INT DM DROGERIE MARKT	LUZANSKO POLJE 40B, 71000 SARAJEVO
_INT DŽIDA D.O.O.	POTPOLJE BB, 88260 ČITAK
_INT EINHELL BIH D.O.O.	POSLOVNI CENTAR 96, 72250 VITEZ
_INT EMSTAR SERVICES D.O.O.	DŽEMALA BIJEDIĆA BB, 71210 ILIDŽA
_INT ESAROM D.O.O.	BRAĆE PIŠTELJIĆA 22, 78000 BANJA LUKA
_INT EUROMAS D.O.O.	SARAJEVSKA BB, 72000 ZENICA
_INT FAN COMMERCE D.O.O.	BRANILACA GRADA 49, 71300 VISOKO
_INT FERRO PACK D.O.O.	STJEPANA RADIĆA BB, 72250 VITEZ
_INT FERŠPED D.O.O.	HALILOVIĆI 9, 71000 SARAJEVO
_INT FIM D.O.O.	BUCA POTOK OBJEKAT NIZ III, 71000 SARAJEVO
_INT FORTUNA DIGITAL D.O.	SRĐANA ALEKSIĆA 26, 71000 SARAJEVO
_INT GLOBEX D.O.O.	DOBROVOLJNIH DAVALACA KRV/4, 71000 SARAJEVO
_INT GO SPED D.O.O.	TRG HERCEG BOSNE 4, 88340 GRUD
_INT GRAEWE TADIV D.O.O.	DONJE POLJE 42, 88400 KONJIC
_INT HEN D.O.O.	HIFZI BJELEVCA 5, 71000 SARAJEVO
_INT INGRAT D.O.O.	HAJDAROVAC BB, 75320 GRAČANIC

Novi klijent Sačuvaj Duplijaj Obrisi

Naziv klijenta: 24 VIP LS - FIZIČKA LICA

PDV broj:

Matični broj:

Lice za kontakt: Test kontakt

Primalačka struktura: 2C (checked), 2B (radio button), Hipermarket (checkbox)

Adresa klijenta: Ulica i broj: RAJLOVAČKA CESTA BB

Poštanski broj i mjesto: 71000 SARAJEVO

Broj telefona: 033 756 656

Broj mob. telefona:

E-mail adresa:

Broj faksa:

Broj računa: 000-000000000000-00

Interne napomene:

Test vrijednost, 003101: Podaci o klijentu

Ukoliko se neki klijentski zapis obriše ili se njegovi podaci izmene, to neće uticati na pošiljke koje su već kreirane sa ovim klijentom.

8. Import (uvoz) podataka

Import podataka u Expedit odnosi se na jednokratni import postojećih adresara i istorije pošiljaka iz programa CityShip, kao i na redovni import pošiljaka koje se kreiraju u eksternim aplikacijama.

8.1. Import podataka iz programa CityShip

Import podataka iz programa CityShip postoji radi kontinuiteta rada korisnika koji prelaze sa ove aplikacije na Expedit. Pomoću ove opcije, mogu se importovati postojeći adresari i istorijat pošiljaka.

Iz glavnog menija, izaberite “Opcije programa” → “Import CityShip podataka”. Otvoriće se dijalog za import.

U polju “Putanja do CityShip folder sa podacima” upisana je potanja, ako je CityShip instaliran na računaru. Ako nije, putanju do foldera sa podacim azadajte klikom na dugme “Izaberi”.

U gornjem (manjem) tabelarnom prikazu dat je spisak pronađenih fajlova za import. Expedit sam prepoznaje tip fajla, tj. da li se radi o adresaru ili o istorijatu pošiljaka. Klikom na “Uvezi podatke”, podaci iz programa CityShip biće uvezeni u Vaš Expedit nalog.

Zavisno od količine podataka, ova operacija može da potraje duže vreme. U tabelarnom prikazu “Import log” biće prikazani rezultati importa i eventualne greške.

8.2. Import podataka iz eksternih aplikacija

Import podataka iz eksterne aplikacije je još jedan način kreiranja pošiljaka, umesto korišćenja editora. Kako je ovaj način unosa pošiljaka zastupljen kod većeg broja korisnika, Expedit nudi veći broj opcija ne samo za import, već i za editovanje podataka koji se importuju, pojedinačno i grupno.

Editor za import otvara se klikom na digme “Import” u glavnom toolbar-u, ili iz glavnog menija “Opcije programa” → “Import podataka”.

8.2.1. Podržani formati za import podataka

Expedit podržava import fajlova u tekstualnim formatima *.txt i *.csv (comma separated values), kao i uvoz podataka u Microsoft Excel (*.xls) formatu. Za uvoz iz *.xls fajlova, potrebno je da tabela sa podacima (engl. Sheet) bude prva ili jedina tabela u fajlu.

Za tekstualne formate, podrazumevani separator polja je tačka-zarez (;) ali se mogu koristiti i drugi separatori. Predefinisani su još: zarez (,), tabulator i uzvičnik (!). Osim toga, korisnik može da definiše separator po želji.

8.2.2. Otvaranje fajla i povezivanje polja

Da biste započeli proceduru importa, otvorite import editor i izaberite željeni fajl klikom na dugme “Izaberi”. Sadržaj fajla biće prikazan u editoru.

Po otvaranju fajla, Expedit daje prikaz podataka koji se nalaze u import fajlu. Ovi podaci još uvek nisu importovani, i ako ste pogrešili fajl, jednostavno dugmetom “Izaberi” otvorite drugi fajl.

[ne uvozi se]	[ne uvozi se]	[ne uvozi se]	[ne uvozi se]	[ne uvozi se]	[ne uvozi se]
Company name	Contact person	Address	City	PLZ	Country
Shipping Masters	William Smith	1st Street 167	PETROVAC	12300	RS
John & Co.			POZ.	12000	RS
DataSoft	Paul Shark	Perina 1a	BEOGRAD	18000	RS

Ukoliko import fajl sadrži zaglavljje (header) u prvom redu, čekirajte opciju “Prvi red je zaglavljje” u import profilu.

Povezivanje polja znači uparivanje kolona iz fajla za import sa odgovarajućim poljima Expedit strukture podataka. Klikom na neku kolonu u tabeli, ona menja boju i sledeći korak je uparivanje te kolone sa nekim Expedit poljem. Iz padajuće liste iznad označene import kolone, izaberite Expedit polje sa kojim uparujete tu kolonu. Za kolone koje ne želite da uvezete, ostavite “ne uvozi se”.

Ponovite ovaj postupak za svaku kolonu koju želite da uvezete, kao na slici ispod. U primeru sa slikama, uparili smo import kolonu “Company name” sa Expedit poljem “Naziv klijenta”, kolonu “Contact Person” sa poljem “Osoba za kontakt” i tako dalje.

Naziv klijenta	Osoba za kontakt	Adresa	[ne uvozi se]	[ne uvozi se]	[ne uvozi se]
Company name	Contact person	Address	City	PLZ	Country
Shipping Masters	William Smith	1st Street 167	NEW YORK	91014	US
John & Co.			POZAREVAC	12000	RS
DataSoft	Petar Petrović	Perina 1a	BEOGRAD	18000	RS

Polja možete brzo povezati tako što mišem označavate kolone redom, a strelicama na tastaturi birate polje iz liste. Spisak uparenih polja možete videti u tekućem import profilu koji se nalazi u prozoru levo od editora.

8.2.3. Profili za import podataka

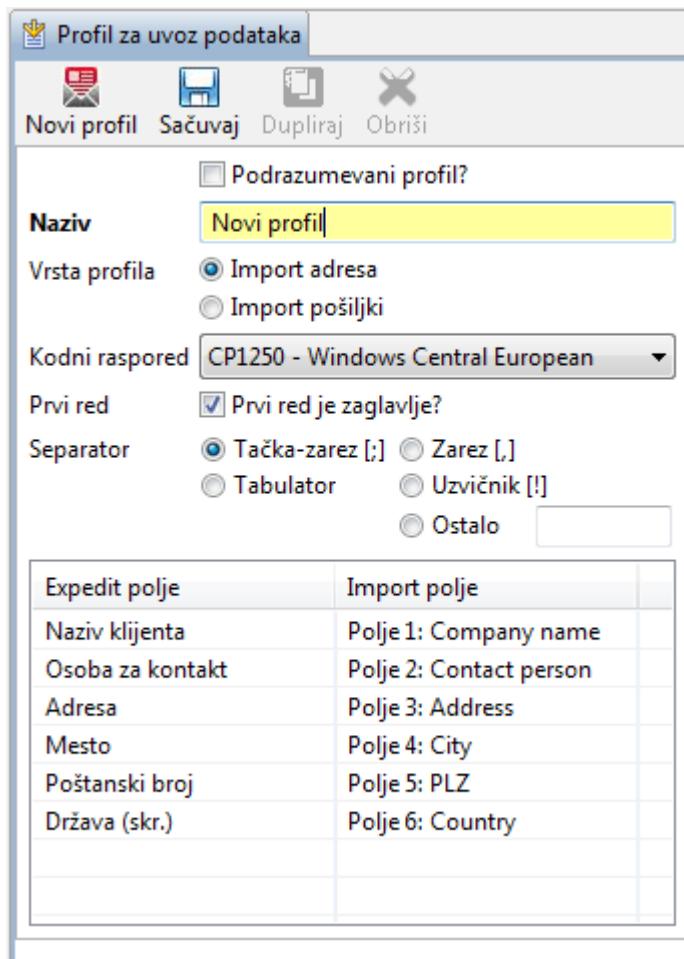
Osim uparivanja polja, možete izabrati kodni raspored, da li vaši podaci imaju zaglavljje u prvom redu ili ne, i koji se separator koristi. Sve ove informacije, zajedno sa podacima o uparivanju polja, čine jedan *profil za import podataka*.

Kodni raspored je značajan ukoliko uvozite podatke iz eksterne aplikacije koja koristi nestandardni kod ili neki od YUSCII kodnih rasporeda, koji su ranijih godina dosta korišćeni kod nas.

Ukoliko uvozite podatke iz Microsoft Excel tabele, kodni raspored i separator nemaju značaja.

Da ne bi svaki put morali da povezujete polja i birate ostale parametre, postoji mogućnost da snimite profil. Profilu dajte neko ime, radi lakšeg snalaženja kada Vam isti profil zatreba ponovo. Iz istog razloga, zadajte i tip importa (prodil za adresar ili za pošiljke). Ukoliko izaberete i polje "Podrazumevani profil", ovaj profil biće učitan automatski kada sledeći put započnete import.

Primer jednog profila dat je na sledećoj slici.

Ako ste neko polje pogrešno povezali ili povezali više puta, desnim klikom na taj red u tabeli povezanih polja (na slici iznad) možete obrisati neželjeno povezivanje.

Ispod prozora sa informacijama o tekućem profilu, nalazi se spisak svih do sada kreiranih profila. U svakom trenutku možete da promenite tekući profil, dvoklikom na željeni profil u listi profila. Naravno, Expedit će Vas pitati da li želite da pre toga sačuvate izmene u tekućem profilu, ako ih ima.

U slučaju kada importujete fajl sa novim formatom i za koji nemate već kreiran odgovarajući profil, preporučljivo je da prvo izaberete komandu "Novi profil" pa tek onda da povežete polja. Na taj način, odmah kreirate i novi profil koji možete kasnije da iskoristite ponovo.

8.2.4. Editovanje podataka prilikom importa

Expedit omogućava ispravljanje grešaka prilikom importa iz eksterne aplikacije. Omogućene su sledeće operacije:

- ispravljanje pojedinačnih grešaka
- automatsko ispravljanje naziva mesta na osnovu poštanskog broja (Autofix)
- postavljanje iste vrednosti na većem broju zapisa odjednom
- uklanjanje pojedinačnih zapisa

Osim toga, Expedit vrši kontrolu obaveznih polja, kao i kontrolu dozvoljenih vrednosti prilikom importa.

8.2.5. Ispravljanje pojedinačnih grešaka

Polja koja sadrže greške Expedit će obeležiti crvenim poljima, i daje Vam mogućnost da greške ispravite i inicirate uvoz podataka ponovo.

The screenshot shows a software interface for managing contacts. At the top, there is a toolbar with icons for 'Uvezi' (Import), 'Izmeni' (Edit), 'Autofix' (highlighted in green), 'Odustani' (Cancel), 'Označi sve' (Mark all), 'Ništa' (Nothing), and 'Obriši' (Delete). Below the toolbar is a table with columns: Red. br., Naziv klijenta, Osoba za kontakt, Adresa, Poštanski broj i mesto, Država (skr.), and Bro. The table contains three rows of data:

Red. br.	Naziv klijenta	Osoba za kontakt	Adresa	Poštanski broj i mesto	Država (skr.)	Bro.
1.	Shipping Masters	William Smith	1st Street 167	11000 BEOGRAD	RS	+1 111 123-4567
2.	John & Co.			12000 POŽAREVAC	RS	011/123-4567
3.	DataSoft	Petar Petrović	Perina 1a	18000 NIŠ	RS	(018) 11 22 33

8.2.6. Automatsko ispravljanje naziva mesta na osnovu poštanskog broja (Autofix)

Autofix je opcija koja na osnovu poštanskog broja pronalazi ispravni naziv mesta i koriguje Vaše ilazne podatke ukoliko su neispravni. Korigovana polja prikazana su sa žutom pozadinom, i sa ispravljenim i originalnim tekstrom na uvid. Polja koja sadrže nepoznate ili neispravne poštanske brojeve ne mogu biti ispravljenata.

The screenshot shows the same software interface as the previous one, but with the 'Autofix' button highlighted in green. The table now shows the results of the Autofix operation:

Red. br.	Naziv klijenta	Osoba za kontakt	Adresa	Poštanski broj i mesto	Držav
1.	Shipping Masters	William Smith	1st Street 167	91014 NEW YORK	US
2.	John & Co.		Ul. Pošiljaka 12	12000 POŽAREVAC (originalno: '12000 POZAREVAC')	RS
3.	DataSoft	Petar Petrović	Perina 1a	18000 NIŠ (originalno: '18000 BEOGRAD')	RS

Ukoliko niste zadovoljni rezultatom Autofix opcije, možete iz padajuće liste manuelno izabrati poštanski broj i mesto, za svako polje ponaosob. Kucanjem dela naziva mesta ili poštanskog broja, ova lista će se filtrirati i prikazati samo one opcije koje odgovaraju unetom tekstu. Za ponovno prikazivanje kompletног spiska poštanskih brojeva i mesta, pritisnite dugme "Delete" na tastaturi.

8.2.7. Postavljanje iste vrednosti na većem broju zapisa odjednom

Ova opcija odnosi se samo na import pošiljaka, i to na polja za koja postoje preddefinisane vrednosti koje se mogu upisati. Ovo se pre svega odnosi na polja sa servisima koja u import fajlu mogu da imaju vrednost 0 ili 1, kao i na polja sa šiframa servisa.

Spisak dozvoljenih vrednosti za sva preddefinisana polja dat je u posebnom dokumentu.

Sva polja koja mogu da imaju samo određenu vrednost (recimo Da/Ne, što odgovara vrednostima 0/1 u import fajlu), svako polje ima padajuću listu iz koje se može manuelno izabrati vrednost. Dozvoljene vrednosti koje Vam stoje na raspolažanju zavise od toga koje su Vam opcije odobrene od strane servisnog centra, i mogu da se razlikuju od korisnika do korisnika.

Za masovno postavljanje iste vrednosti na određenom polju, postupak je sledeći:

- izaberite redove kojima želite da promenite vrednost nekog polja; možete mišem označavati polja (checkbox), koristiti komande "Označi sve" i "Ništa", ili kombinovano
- kliknite desnim dugmetom miša na kolonu čije vrednosti želite da promenite
  - ukoliko izabrana kolona nema preddefinisane vrednosti, ništa se neće desi
  - ukoliko postoji preddefinisane vrednosti, pojaviće se popup meni sa mogućim opcijama
- izaberite željenu opciju iz popup menija

Red. br.	Primalac: Poštanski broj i mesto	Plaća primalac?	Servis isporuke (Standard, 13h, 21h)	Iznos otkupnine	Opis robe
☐	1. 12300 PETROVAC	☐ Ne	Standard	0	Roba
☐	2. 12000 POŽAREVAC	☐ Ne	Standard	150	Roba
☐	3. 12000 POŽAREVAC	☐ Ne	Standard	150	Roba
☐	4. 12000 POŽAREVAC	☐ Ne	Standard	0	Roba
☒	5. 12300 PETROVAC	☒ Da	<nije definisano>	123.45	Roba
☒	6. 12300 PETROVAC	☒ Da	Standard	123.45	Roba
☒	7. 12300 PETROVAC	☒ Da	Standard	123.45	Roba
☒	8. 12300 PETROVAC	☐ Ne	Standard	123.45	Roba
☒	9. 12300 PETROVAC	☐ Ne	Standard	123.45	Roba
☒	10. 12300 PETROVAC	☐ Ne	Standard	45	Roba
☒	11. 32000 ČAČAK (originalno: '320...	☐ Ne	Standard	0	Roba
☒	12. 11000 BEOGRAD	☒ Da	<nije definisano>	100	Roba
☒	13. 11000 BEOGRAD	☐ Ne	<nije definisano>	100	Roba
☒	14. 11000 BEOGRAD	☐ Ne	<nije definisano>	100	Roba

8.2.8. Uklanjanje pojedinačnih zapisa

Zapise koje ne želite da importujete (recimo neki zapis sa greškom) možete da izbrišete iz Expeditive import tabele, i ti zapisi neće biti importovani. *Ova operacija ne briše podatke iz originalnog import fajla.*

Za brisanje jednog ili više podataka, selektujte redove koje želite da obrišete, i kliknite na komandu "Obriši". Za pomoć pri selektovanju redova možete koristiti komande "Označi sve" i "Ništa".

9. Kraj dana

Kraj dana kreira se iz glavnog prozora aplikacije, odnosno iz liste pošiljaka. Klikom na komandu “Kraj dana”, štampaju se nalepnice za sve pošiljke koje pre toga nisu već odštampane, štampa se lista preuzimanja, i opcionalno se štampa interni mini izveštaj, ukoliko ste aktivirali tu opciju u podešavanjima (videti poglavlje “Podešavanja programa”).

U zavisnosti od konfiguracije Vašeg naloga, kraj dana se automatski šalje putem Interneta u ExpressOne servisni centar, ili se kreira fajl koji ste u obavezi da pošaljete e-mailom.

9.1. Kraj dana za korisnike sa pristupom Internetu

Za klijente koji su povezani na Internet (LAN, ADSL, kablovski Internet), kraj dana šalje se automatski.

9.2. Kraj dana za korisnike bez pristupa Internetu

Za klijente koji nisu povezani na Internet, komanda “Kraj dana” po završetku štampanja snima fajl sa nazivom oblika “exp-YYYY.mm.dd-HH.MM.SS.eit” gde je YYYY.mm.dd današnji datum u formi godina.mesec.dan, a HH.MM.SS je vreme u formi čas:minut:sekund. Na primer, naziv fajla bi mogao da bude “exp-1972.12.04-13:30:00.eit”. Fajlovi su ovako imenovani radi lakšeg pronalaženja u folderu kada ih ima više, pošto će biti sortirani po datumu i vremenu nastanka.

Ovaj *.eit fajl će biti snimljen u Vaš podrazumevani direktorijum, ili u folder koji Vi izaberete, u zavisnosti od podešavanja sistema. **Vaša je obaveza** da ovaj fajl pošaljete e-mailom na sledeću adresu:

- expressone.me@expedit.support

Ukoliko niste sigurni da ste neki *.eit fajl sa krajem dana već poslali, možete ga bez posledica poslati ponovo. Expedit server će proveriti da li je ovaj izveštaj već ranije primljen i ako jeste, obavestiće Vas o tome povratnom e-mail porukom.

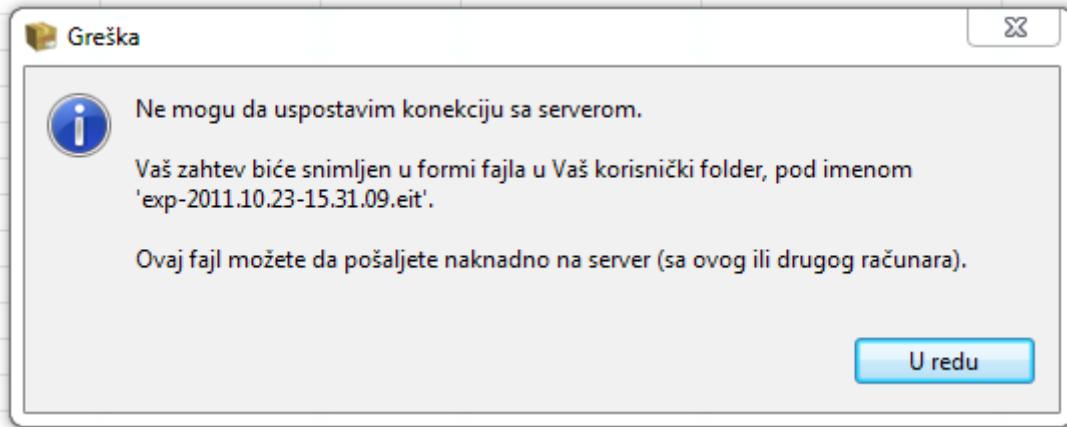
10. Naknadno slanje podataka

Ovo poglavlje odnosi se na korisnike koji su povezani na Internet, stalnom vezom.

U slučaju da iz bilo kog razloga Expedit ne uspe da dostavi potrebne informacije serveru – usled loše Internet konekcije, problema tehničke prirode i sl. – program će Vas obavestiti o problemu, i snimiće potrebne informacije kao “*.eit” fajl. Ovaj fajl možete poslati kasnije ponovo (koristeći Expedit) ili možete poslati e-mailom na gore navedenu adresu.

Za naknadno slanje fajla iz programa, koristite opciju “Slanje i prijem” → “Slanje fajla na server” iz glavnog menija. Expedit će otvoriti dijalog za izbor fajla. Izaberite fajl koji želite da pošaljete.

Ako Expedit iz nekog razloga nije uspeo da pošalje izveštaj na server, program će snimiti fajl za naknadno slanje a Vas obavestiti o problemu i o lokaciji i nazivu fajla. Primer za ovakav problem dat je na sledećoj slici.

11. Zaduživanje raspona brojeva za štampu

11.1. Za korisnike sa stalnom Internet konekcijom

U slučaju da je povezan na Internet stalnom vezom, Expedit samostalno vodi računa o količini slobodnih brojeva u tekućem rasponu, samostalno kontaktira servisni centar, naručuje nove raspone brojeva i instalira nove raspone.

U izuzetnim slučajevima kada je potrebno odjednom odštampati veliki broj nalepnica, može se desiti da nema dovoljno slobodnih brojeva na raspolaganju. U tom slučaju, Expedit samostalno naručuje raspon, ali je potrebno sačekati da novi raspon bude odobren od strane osoblja servisnog centra. U međuvremenu, može se odštampati onoliko nalepnica koliko je preostalo slobodnih brojeva.

Korisnik može proveriti da li je novi raspon odobren na centralnom Expedit serveru pomoću opcije “Slanje i prijem” → “Provera stanja naloga” iz glavnog menija.

11.2. Za korisnike bez stalne Internet konekcije

U slučaju da korisnik nema Internet konekciju ili koristi dial-up konekciju, Expedit će (ukoliko je novi raspon potreban) automatski naručiti novi raspon brojeva uz slanje kraja dana. Ako korisniku zatreba novi raspon brojeva pre nego što pošalje naredni kraj dana, može na telefonski zahtev da naruči novi raspon koji će mu biti poslat e-mailom. Novi raspon brojeva učitava se sa “Login” prozora Expedita, klikom na dugme “Učitaj povratni fajl”.

12. Promena lozinke i pregled ličnih podataka

Svoju lozinku za pristupanje nalogu možete promeniti tako što ćete iz glavnog menija izabrati opciju “Expedit” → “Promena lozinke”. Potrebno je, iz bezbednosnih razloga, uneti svoju trenutnu lozinku i dva puta novu lozinku.

Ostale lične podatke ne možete menjati, ali ukoliko je to nepohodno, možete kontaktirati ExpressOne i tražiti izmenu podataka. Expedit će preuzeti promene u okviru redovne komunikacije sa serverom.

13. Import/Export i backup Expedit podataka

Expedit nudi mogućnost da kreirate sigurnosnu kopiju (backup) Vaših podataka, kao i mogućnost restauracije podataka iz backup-a. Osim kao sigurnosna mera, ova opcija služi i za export podataka iz Expedita, ukoliko su vam Expedit podaci potrebni u nekoj drugoj aplikaciji. Ova funkcija nalazi se u meniju “Opcije programa” → “Import/Export Expedit podataka”.

Expedit nudi sledeće varijante za backup:

- Backup svih podataka (adresar i kompletan istorijat pošiljaka)
- Backup adresara
- Backup kompletног istorijata pošiljaka
- Backup istorijata pošiljaka za određeni vremenski period.

Što se tiče formata podataka tiče, podržani su sledeći formati:

- XLS – Microsoft Excel format. Preporučeni format za export podataka iz Expedita, ali nije podržan kao format za backup.
- XML – standardni i opштеприхваћени format podataka, može se pročitati iz velikog broja savremenih aplikacija (na primer, Internet browser). Ovaj format je pogodan za export podataka a može se koristiti i kao backup format, ali zbog veličine kreiranih fajlova nije preporučljiv.
- EIB – interni Expedit format za razmenu i backup podataka. Nije čitljiv od strane drugih aplikacija, ali kreira fajlove relativno male veličine pa je najpogodniji za backup podataka i za razmenu podataka između dve Expedit instance – na primer, za kopiranje adresara iz jedne Expedit instance u drugu.

Preporučljivo je da bar jednom nedeljno kreirate backup podataka. Iz bezbednosnih razloga, backup ne treba držati na istom fizičkom disku na kome je i sam program.

14. Održavanje programa

Expedit razvojni tim povremeno objavljuje nove verzije Expedita, koje sadrže poboljšanja programa, ispravke uočenih grešaka a ponekad i potpuno nove funkcionalnosti. U nekim slučajevima, izmene sadržane u novim verzijama su neophodne kako bi Expedit mogao nesmetano da komunicira sa serverom i razmenjuje informacije. Zato je važno da Vaša Expedit instalacija bude uvek aktuelna tj. da uvek imate najnoviju verziju Expedita.

Instalacija nove verzije Expedita izvršava se automatski, direktno iz programa.

14.1. Online update

Za korisnike koji imaju pristup Internetu, ova operacija je vrlo jednostavna. Po pokretanju programa, Expedit će automatski proveriti da li koristite najnoviju verziju i, ukoliko novija verzija postoji, sam će ponuditi da instalira novu verziju. Potrebno je samo da odgovorite potvrđno i Expedit će automatski preuzeti novu verziju, instalirati je i restartovati program.

Instalacija nove verzije neće uticati na Vaše postojeće podatke. Svi nalozi, pošiljke, rasponi brojeva i dr. biće i dalje tu, u istom stanju u kome su zatećeni pre instalacije nove verzije.

Instalaciju nove verzije možete pokrenuti i manuelno. Potrebno je da izaberete komandu “Expedit” → “Nova verzija...” iz glavnog menija, ili komandu “Update” iz sistemskog Taskbar-a ako niste ulogovani. Expedit će proveriti da li postoji nova verzija programa. Ukoliko ne postoji, dobijete obaveštenje o tome.

14.2. Offline update

Za korisnike bez Internet konekcije, procedura za instalaciju nove verzije je sledeća:

- Sa web lokacije <https://cecg.expedit.support> potrebno je preuzeti zip fajl koji sadrži offline update za Expedit.
- Raspakujte ovaj zip fajl. Raspakovani zip fajl sadrži folder “update” i poddirektorijume.
- Izaberite opciju “Expedit” → “Nova verzija...” iz glavnog menija, ili komandu “Update” iz sistemskog Taskbar-a ako niste ulogovani. U dijalogu koji se otvorio, pronađite i izaberite “update” folder na lokaciji na kojoj ste raspakovali preuzeti zip fajl.

Expedit će pronaći i automatski instalirati potrebne izmene, i na kraju Vas obavestiti da je potreban restart programa. Posle restarta možete nastaviti sa radom, u novoj verziji programa.

15. Dodatne funkcionalnosti

15.1. Pretraživanje istorijata pošiljki

Sve pošiljke koje su poslate do sada sačuvane su u istorijatu pošiljki. Ove pošiljke možete da pretražujete po datumu ili opsegu datuma, broju paketa, primaocu, pošiljaocu i drugim parametrima.

Dvoklikom na bilo koju pošiljku iz istorijata, učitavate tu pošiljku u editor pošiljaka radi detaljnog pregleda. Pošto je pošiljka iz istorijata već poslata, ona se ne može editovati već samo pregledati.

Ukoliko želite da podatke iz ove pošiljke koristite ponovo, možete je iskopirati klikom na komandu "Kopiraj", i pošiljka identična onoj iz istorijata biće kreirana (samo bez već odštampanih paketa).

The screenshot shows the 'Expedit' software interface with the 'Pretraživanje' (Search) tab selected. On the left, there are three search panels: 'Pretraga po datumu' (Search by date), 'Pretraga po broju paketa' (Search by package number), and 'Pretraga po detaljima pošiljke' (Search by package details). The 'Pretraga po datumu' panel shows date pickers for 'Od 01.09.2011.' and 'Do 23.10.2011.', and a search button 'Pronadi pošiljke'. The 'Pretraga po broju paketa' panel shows a search field with 'Paket broj: 91001411' and a search button. The 'Pretraga po detaljima pošiljke' panel contains fields for 'Primalac:', 'Lice za kontakt:', 'Lična isporuka (ime):', 'Opis robe:', 'Referenca br. 1:', 'Pošiljalac:', and 'Lice za kontakt:', each with a corresponding search button. On the right, a large table displays search results with columns: Status, Datum, Broj paketa, Opis robe, Primalac, and Lice za kontakt. The results show several entries, mostly 'Otpremjen' status with various dates and details. A specific row for 'Aktivan' status with 'Paket broj 1' is highlighted with a green checkmark.

15.2. Provera statusa pošiljke (track & trace)

Trenutni status svake poslate pošiljke možete proveriti direktno iz programa, iz pretraživača pošiljki. Izaberite pošiljke za koje želite da proverite status, koristeći opisani pretraživač. Na primer, možete u pretraživaču pronaći i selektovati sve pošiljke poslate prethodnog dana, ili recimo sve pošiljke na određenim referentnim brojem.

Kada ste izabrali pošiljke, komandom "Status" možete proveriti koji je trenutni status pošiljke tj. dokle je pošiljka stigla na svom putu do klijenta. Neki od statusa mogu biti "Preuzeto", "Utvoren za isporuku" itd.

Konačni status pošiljke je "Isporučeno". Uz ovaj status takođe možete videti i datum isporuke.

15.2.1. Detaljni status pošiljke

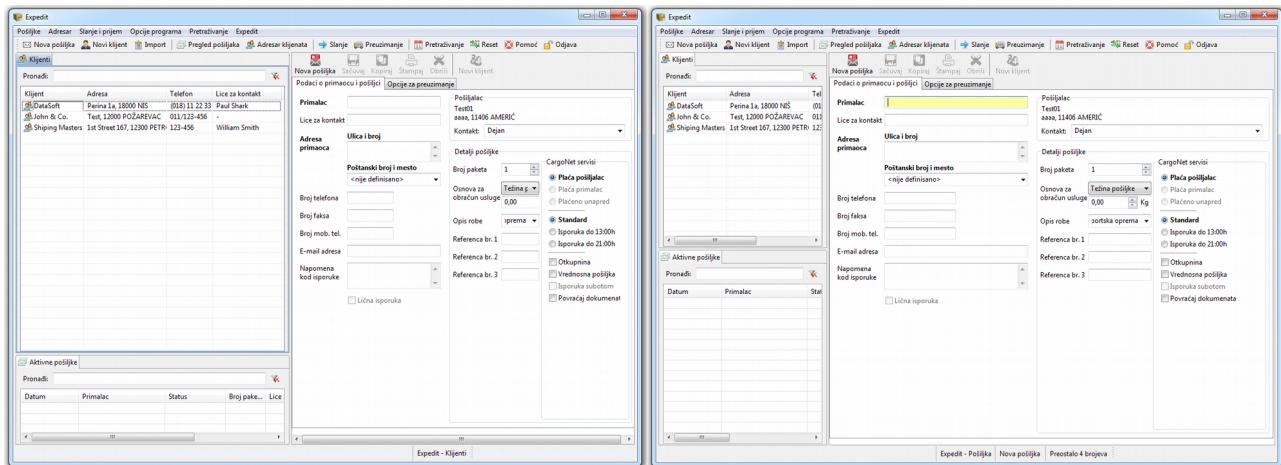
Iz pretraživača pošiljki možete takođe dobiti i detaljni status pošiljke, po svakom paketu pojedinačno. Procedura je sledeća:

- Desnim klikom kliknite na željenu pošiljku. Otvoriće se popup meni.
- Izaberite opciju "Prikaži detaljni status pošiljke"
- Ukoliko status za izabranu pošiljku postoji, u donjem delu aplikacije pojaviće se prozor koji prikazuje detaljni status izabrane pošiljke. Ovaj prozor možete skrolovati gore-dole, kao Internet browser. Prozor se automatski zatvara ako kliknete negde van njega.

15.3. Resetovanje izgleda

U zavisnosti od ličnog afiniteta, korisnik može podešavati širinu odnosno visinu pojedinih prozora u okviru glavnog prozora, i ta korisnička podešavanja ostaće upamćena tako da kada se korisnik uloguje sledeći put, podešeni izgled prozora ostaće upamćen. Na primer moguće je podešavati širinu i visinu pomoćnog adresara i liste kreiranih pošiljki u okviru editora pošiljke.

Ukoliko je potrebno vratiti podrazumevani izgled prozora tj. prvo bitni izgled, klikom na komandu "Reset" u glavnom toolbar-u izgled i raspored prozora se vraća na podrazumevani. Ova komanda dostupna je i iz glavnog menija pod "Opcije programa" → "Resetovanje izgleda".

15.4. Napredna podešavanja memorije

U Expeditu se može podesiti maksimalna količina sistemske memorije koju program sme da koristi. Količinu memorije u najvećem broju slučajeva nije potrebno podešavati jer podrazumevana podešavanja od 512MB odgovaraju najvećem broju današnjih računara.

Ako je Vaš računar slabijih karakteristika i ima malu količinu RAM memorije (512MB ili manje), i želite da pored Expedita koristite i druge programe (u isto vreme), možete smanjiti maksimalno dozvoljenu količinu memorije za Expedit. U tom slučaju, možete sniziti memorijski limit za Expedit do 256MB. Manje od toga nije preporučljivo zbog značajnog pada performansi. Pritom vodite računa koliko memorije troše drugi aktivni programi, kako ne bi došlo do blokiranja rada računara.

Sa druge strane – ako je Vaš računar veoma dobrih karakteristika i raspolaže velikom količinom RAM memorije (4GB ili više), možete povećati količinu memorije za Expedit što može ubrzati rad programa, posebno pripremu dokumenata za štampanje kod velikog broja pošiljaka odjednom. Možete podići memorijski limit za Expedit do 1 gigabajt tj. 1024MB.

Memorijska podešavanja vrše se izmenom parametara u konfiguracionom fajlu "expedit.ini", koji se nalazi u Expedit instalacionom direktorijumu.

Pre bilo kakve izmene nad konfiguracionim fajlom "expedit.ini", obavezno napravite kopiju ovog fajla i snimite je na bezbedno mesto. Nepravilnosti u konfiguracionom fajlu mogu dovesti do toga da Expedit ne može da se startuje!

Za izmenu količine memorije, ugasite Expedit i uradite sledeće:

- otvorite fajl "expedit.ini" u nekom tekst editoru (npr. Notepad)
- izmenite liniju "-Xmx512m" i umesto 512 upišite željenu količinu memorije u megabajtima
- snimite fajl i pokrenite Expedit.

Na primer, za memorijski limit od 768MB, promenite liniju "-Xmx512m" u "-Xmx768m".